

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Atžalynas“
Direktoriaus 2017 m. gruodžio 27 d.
įsakymu Nr. V1-80

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „ATŽALYNAS“ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos lopšelio-darželio „Atžalynas“ (toliau – lopšelis-darželis) darbuotojų etikos kodekse (toliau – Etikos kodeksas) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti darbuotojai.

2. Etikos kodeksas skiriamas tam, kad padėtų lopšelio-darželio darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.

3. Etikos kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, lopšelio-darželio nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

4. Šiame Etikos kodekse vartojamos sąvokos:

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

II SKYRIUS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Etikos kodekso paskirtis nubrėžti tolerancijos ribas lopšelio-darželio narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiūriu teisingą elgesį, išvengti neetiško elgesio pasireiškimų.

6. Formuoti tėvų ir lopšelio-darželio darbuotojų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, bendravime. Ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą įstaigos veikla, kuriant jos įvaizdį.

7. Esamiems ir naujai priimamiems darbuotojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademines srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

8. Skatinti darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą lopšelio-darželio veikla.

9. Padėti lopšelio-darželio darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias akademinio gyvenimo situacijas, kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

10. Vienas svarbiausių tikslų – prevencinio vaidmens svarba neetiško elgesio pasireiškimams.

11. Nustatant lopšelio-darželio bendruomenės tarnybinio, profesinio bei visuomeninio elgesio taisykles siekti, kad atskiro darbuotojo, ugdytinio veikla keltų asmens bei lopšelio-darželio garbę, būtų naudinga visuomenei ir Valstybei.

12. Apsaugoti darbuotojus, ugdytinius nuo veiksmų, galinčių pakenkti asmens bei lopšelio-darželio bendruomenės prestižui.

13. Užtikrinti, kad visų lopšelio-darželio bendruomenės narių tarpusavio santykiai būtų pagrįsti tolerancijos ir pagarbos vienu kitiems principais.

III SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

14. Laiku, atidžiai, rūpestingai vykdo savo pareigas.

15. Gerbia žmogų, jo teises, lopšelių-darželių, Valstybę ir jos institucijas. Nesitaiksto su ne taktu ar žmogaus teises bei orumą pažeidžiančiu elgesiu.

16. Aktyviai palaiko lopšelio-darželio siekius, garbingai atstovauja lopšelio-darželio vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoja jo vardą Lietuvoje bei užsienyje.

17. Vienodai tarnauja visiems bendruomenės nariams, nepaisydamas tautybės, rasės, lyties, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų.

18. Siekia tarnybinio ir profesinio pripažinimo, sąžiningu darbu ir visuomenine veikla.

19. Pripažįsta lopšelio-darželio valdymo struktūrą. Savo veikloje laikosi subordinacijos. Siūlo kaip pagerinti administracijos darbą, priešinas įvairioms diskriminavimo formoms, palaiko teisėtus bendruomenės narių reikalavimus.

20. Stengiasi būti mandagus, tvarkingas, palaiko tvarkingą ir saugią darbo vietą.

21. Saugo tarnybines paslaptis ir kitokią konfidencialią informaciją.

22. Yra nepakantus bet kokioms korupcijos apraiškoms.

23. Vykdydamas tarnybines pareigas nesiekia neteisėtos naudos sau ir artimiesiems.

24. Nepiktnaudžiauja alkoholiu, nenaudoja psichotropinių ar narkotinių medžiagų. Netoleruoja seksualinio priekabiavimo apraiškų.

25. Tausoja ir atsakingai naudoja lopšelio-darželio turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas.

26. Pripažįsta klaidas ir jas taiso.

27. Prisiima dalį atsakomybės už sklandų lopšelio-darželio darbą, savo veikloje vadovaujasi bendruomenės viešaisiais interesais, vengia viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto.

28. Kiekvienas darbuotojas, ugdytinių tėvai turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdami pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.

29. Kiekvienas lopšelio-darželio narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų įstaigos darbą, savo veikloje vadovautis įstaigos viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto.

30. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas lopšelio-darželio tradicijas.

31. Vieni svarbiausių darbuotojų etikos principų – viešumas, objektyvumas, draugiškumas, geranoriškumas.

32. Darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti lopšelio-darželio siekius, tinkamai jam atstovauti mieste ir Lietuvoje bei užsienyje.

33. Objektyviai vertinti kolegų darbus ir pastangas, patariant ir padedant vieni kitiems, atskleidžiant nepanaudotas galimybes.

34. Profesionaliai atlikti pareigybės aprašymuose numatytas funkcijas.

35. Puoselėti pagarbius santykius su visais lopšelio-darželio bendruomenės nariais: vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagogais, darbuotojais.

36. Būti tolerantiškiems kitokiai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams, vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu.

37. Konfliktinėse situacijose išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

38. Remti ir plėtoti ugdytinių laisves ir teises, skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerą darbo patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

39. Gerbti ir puoselėti esamas bei kurti naujas bendruomenės tradicijas.

40. Tausoti ir atsakingai naudoti lopšelio-darželio turtą, išteklius, taupiai naudoti lėšas.

41. Suprasti, jog etikos normas pažeidžia:

41.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų;

41.2. nepagarbus atsiliepiamas apie kolegų profesinę veiklą, pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes, smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

41.3. viešai aptarinėjama, skelbiama konfidenciali asmeninio pobūdžio informacija apie ugdytinius, jų tėvus (globėjus), pedagogus, darbuotojus;

41.4. kiekvienas lopšelio-darželio bendruomenės narys jaučiasi atsakingas už sklandų darbą, savo veikloje vadovaujasi bendruomenės interesais, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto.

IV SKYRIUS

PAGRINDINĖS DARBUOTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

42. Lopšelio-darželio darbuotojai:

42.1. Užtikrina priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą ir, jei reikia, pateikia priimamų sprendimų motyvus.

42.2. Teikia reikiamą informaciją pavaldiems darbuotojams ar kitiems bendruomenės nariams (apie darbuotojų pareigas, teises, galimus padarinius ir kt.)

42.3. Teisingai, tolygiai paskirsto darbą ar atskiras užduotis pavaldiniams.

42.4. Teisingai, išsamiai nagrinėja pavaldžių darbuotojų pasiūlymus, geba teisingai ir taktiškai atmesti neteisėtus prašymus.

42.5. Nesinaudoja asmeniniais tikslais lopšelio-darželio nuosavybe ar Valstybės patikėtais materialiniais bei finansiniais resursais.

42.6. Naudoja suteiktas galias ginti bendruomenės interesus.

42.7. Objektyviai vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžia nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems.

42.8. Puoselėja pagarbius santykius su kiekvienu bendruomenės (darbuotojais, tėvais) nariu bei su savivaldos institucijomis.

43. Siekia aukštesnės kompetencijos darbe, domisi savo srities naujovėmis.

44. Supranta, jog akademinę etiką pažeidžia:

44.1. netaktiškas elgesys su kolegomis, pedagogais, ugdytiniais, ugdytinių tėvais (globėjais);

44.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

44.3. suteikiant apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu aspektu;

44.4. kai toleruojamas nesąžiningumas.

45. Supranta, jog akademinė laisvė prieštarauja:

45.1. nepakantumas kitokiai ugdytinių, ugdytinių atstovų ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

45.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

45.3. darbuotojų ir ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas;

45.4. piktnaudžiavimas lopšelio-darželio ištekliais vykdant projektus;

45.5. lopšelio-darželio nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

46. Supranta, kad darbo etiką pažeidžia:

46.1. netaktiškas elgesys su kolegomis, ugdytiniais, ugdytinių tėvais (globėjais);

46.2. dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, eskaluojami smulkmeniški konfliktai ir intrigos;

46.3. nepagarbus atsiliepiamas apie kolegos darbą ir asmenines savybes;

46.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas, lopšelių-darželį.

46.5. pasinaudojimas pareigomis siekiant gauti neteisėtų pajamų sau ir kitiems asmenims arba dėl kitokių paskatų, taip savivaliavimas;

46.6. atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

46.7. tausoja ir atsakingai naudoja lopšelio-darželio turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir priimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

46.8. lopšelio-darželio materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

46.9. lopšelio-darželio nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

V SKYRIUS UDYMO (SI) IR DARBO ETIKA

47. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

48. Darbuotojas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą ugdytinių ir kolegų nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams kaip plagijavimas, falsifikavimas. Ugdytinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su ugdymo programos tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės.

49. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinio pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymusi, reikalavimas arba priėmimas iš ugdytinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

50. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinio grupės diskusijose, juo labiau, sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu.

51. Gebėjimų vertinimas nesietinas su ugdytinių ar jų tėvų dalyvavimu (nedalyvavimu) ugdytinio priimtinoje (nepriimtinoje) politinėje ar visuomeninėje veikloje.

52. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos vaikui arba numatomos žalos kitiems).

53. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie ugdytinį be jo tėvų sutikimo kaip ugdymo ar tyrimo medžiagą.

54. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių, su vertinimu ir profesionalumu nesusijusių motyvų.

55. Kiekvienas lopšelio-darželio narys yra laikomas vertybe. Jis yra ne tik darbo atlikėjas, bet ir kūrėjas, įsipareigojęs siekti aukščiausios kokybės. Nuo jo pastangų priklauso bendro darbo rezultatai.

56. Vadovai yra patarėjai, rėmėjai. Jie gerbia bendruomenės narius, įsigilina į jų poziciją, problemas, išklauso jų nuomonės ir pasiūlymų. Priima galutinį sprendimą.

57. Visos klaidos yra pripažįstamos ir nekartojamos.

58. Lopšelio-darželio nariai dalyvauja svarbių ugdymo įstaigai klausimų svarstyme.

59. Bendraudami ir bendradarbiaudami dalykinėje srityje, vadovai, pedagogai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

60. Lopšelio-darželio darbuotojai privalo nešurkščiai, neižeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą, elgesio normų pažeidimo faktams.

61. Tiesioginių ir netiesioginių dovanų reikalavimas, reikalavimas iš ugdytinių tėvų vertinamas kaip neetiškas poelgis.

62. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinių šeimų.

63. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimams su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos ugdytiniui arba numatomos žalos kitiems).

VI SKYRIUS ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

64. Būtina Etikos kodekso priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

65. Lopšelio-darželio bendruomenė įsipareigoja gerbti Etikos kodeksą ir rūpintis jo veiksmingumu.

66. Etikos kodeksas priimtas kaip įstaigos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

67. Etikos kodekso vykdymo priežiūrą atlieka įstaigos taryba.

68. Sankcijos apie darbuotojo etikos pažeidimus atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.) Etikos kodekso priežiūrą vykdančios įstaigos tarybos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesniajai kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais. Pažeidusiems Etikos kodeksą darbuotojams taikomos administracinės nuobaudos iki atleidimo iš darbo.

69. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos bendrai pripažintoms vertybėms atvejų, todėl įstaigos taryba sprendamas konkrečius pareiškimus dėl etikai nederamo elgesio, etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

70. Lopšelio-darželio bendruomenės nariai privalo vadovautis šiuo Kodeksu. Jei darbuotojui kyla abejonių, kad gali būti pažeistas Etikos kodeksas, jis apie tai praneša lopšelio-darželio vadovui, administracijai.

71. Esant konfliktinei situacijai tarp lopšelio-darželio bendruomenės narių, suinteresuotas asmuo pateikia raštišką informaciją lopšelio-darželio vadovui, o šis inicijuoja patikrinimą.

72. Etikos kodekso reikalavimų įgyvendinimą prižiūri įstaigos taryba, lopšelio-darželio direktorius.

73. Etikos kodekso priežiūrą vykdančios įstaigos tarybos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio.

VII SKYRIUS

ETIKOS KODEKSO NUOSTATŲ PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

74. Gavus informacijos apie Etikos kodekso nuostatų pažeidimą, įstaigos taryba turi išsamiai išanalizuoti situaciją ir siūlyti sprendimus.

75. Su įstaigos tarybos sprendimais supažindinami bendruomenės nariai, galimai pažeidę lopšelio-darželio Etikos kodekso nuostatas.

VIII SKYRIUS

KONFLIKTINIŲ SITUACIJŲ SPRENDIMO SEKA

76. Įstaigos taryba per tris darbo dienas išanalizuoja konflikto priežastis bei aplinkybes ir priima sprendimą.

77. Su įstaigos tarybos sprendimu supažindinamos abi konflikte dalyvavusios pusės, siekiama susitaikymo.

PRITARTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Atžalynas“
tarybos protokoliniu nutarimu
(2017 m. gruodžio 27 d. Nr. V3-__)